

Leeswijzer bij De geest uit de fles

College 1 Inleiding Wat is filosofie?

Waarom begint westerse filosofie nog steeds bij Plato en Aristoteles? Wat we gaan we doen met 2500 jaar in 10 colleges.

Lezen Inleiding De grillige geschiedenis van de moderne mens blz 12 t/m 24 en **1**- Zekerheid weggeslagen- en herwonnen 27 t/m 36

College 2 De mens tussen lichaam en geest

Wat is het subjectbegrip? Wat is dualisme? Waarom is dit voor de filosofie een groot probleem? Het verschil tussen Descartes en de Lametrie en hoe de voorkeur tussen die twee verschoof door de eeuwen heen.

Lezen **2**-De mens een subject 39 t/m 49 en **3**-Een ingewikkelde machine 51 t/m 58

College 3 Vrije wil, determinisme en varianten daarop.

De rol van religie, het loskomen van een goddelijke plan en de vraag hoe vrij de mens dan is. Van Spinoza's determinisme tot Kants moed om je eigen verstand te gebruiken. Van de best mogelijke wereld tot de kracht van de geschiedenis of de natuur.

Lezen **4**- Monsters en de vrije wil 59 t/m 77 en **5**- Miniaturen en de gulden regel 79 t/m 91

College 4 Het volk, de staat, de burgers en de geschiedenis

Rousseau en Volonté générale. De Franse- en Amerikaanse democratie

Lezen **7**- Republicanisme en universalisme 107 t/m 118 en **8**- Het volk en zijn eigenheid 121 t/m 133

College 5 De grote omvattende verhalen en de sprong eruit

Heeft alles een begin, een doel en een eindpunt? Van de theorie van de Geest van Hegel tot de Wil van Schopenhauer. Is er een rationaliteit in of achter alles? En als dat niet zo is waar kan de mens zich dan op oriënteren voor zijn bestaan?

Lezen **10**- Geschiedenis en de woestheid van de wereld 147 t/m 162

College 6 De dood van God, groeiend menselijke zelfbewustzijn en angst

Nietzsche proclameert dat God dood is, maar dat laat mensen verweesd achter. Wat nu van nihilisme tot geworpen in vrijheid. “De mens wil nog liever het niets willen dan niet te willen.” Aldus Nietzsche.

Lezen **12-** De dood van God 177 t/m 189, **13-** O mens! geef acht! 191 t/m 205 en **14-** een absurde paradox 207 t/m 218

College 7 Het geweten, de vrijheid en grenzen daarvan

Wanneer de mens zichzelf gaat onderzoeken vindt hij vrijheid én onzekerheid. In het onderzoek naar de bronnen van de kennis ontdekt de mens dat de inhoud van kennis en het geweten betwifelbaar worden. Freud heeft het over krenkingen. Wat is de rol van het onbewuste? Zijn wij mensen vrije autonome subjecten of slaaf van traditie en opvoeding? Een laatste poging om de vrije verantwoordelijke rationale mens te redden is het existentialisme van Sartre.

Lezen **15-** Het onbewuste 221 t/m 229 , **16-** Vrijheid 231 t/m 244 en **17-** De hinderlijke ander 247 t/m 257

College 8 Wat kunnen we kennen?

De twijfel slaat toe en filosofen denken dat de inhoud van hun denken en de waarheid die ze opschrijven zelf aan een kritiek toe zijn. Maar wat houdt je dan over? En wat doet dat met onze waarden en normen? Vinden we toegang tot waarheid en waarden achter de dingen of tussen de mensen?

Lezen **18-** Toegang tot het zijn 259 t/m 268 en **19-** Humanisme in debat 271 t/m 283

College 9 Postmodernisme en taal

Verzinnen we de werkelijkheid zelf of niet? Is alles door ons ingedeeld of ligt er een te ontdekken waarheid achter wat wij waarnemen? Bestaat alle kennis uit structuren die zo gegroeid of gemaakt zijn en welke rol speelt macht daarbij? Kunnen we deconstrueren en zo ja, wat blijft er dan over?

Lezen **20-** Structuur 283 t/m 295 en **21-** Hofdames 297 t/m 333

College 10

Is er nog ruimte voor westerse filosofie en zo ja wat is dan haar taak? Het structuralisme is te haastig volgens Ricoeur. De mens is zijn brein of toch niet? Wat is de positie van de mens in het Antropoceen,

Lezen **23-** Belofte en gelaat en **Besluit** Tegenstrijdig- en onvoorzien 335 tot einde boek.